

SARKAŅU ZIŅAS

Madonas novada Sarkaņu pagasta pārvaldes izdevums

2012. g. februāris-marts Nr. 2 (45)

REDAKTORES SLEJA

Marts – pirmais pavasara mēnesis – ir klāt. Esam jau paspējuši pagriezt pulksteņa rādītājus, kas mazliet mainīja ierasto dzīves ritmu. Dažu rītu pieceļamies pavisam miegaini, bet gan jau pamazām pieradīsim, jo par spīti tam, ka dabā vēl jūtams ziemas dzeestrums, pavasaris savu ceļu pie mums ir iesācis. Koku zaros skanīgāk čivina putni, dobes sāk greznoties ar sniegpulkstenīšiem un arvien apaļāki kļūst pūpoli. Līdz ar uzplaukušo sudrabaino pūpolzaru sirdi iezogas tāds kā nemiers. Pūpoli vēsta par Lieldienu tuvošanos un atdzimšanu dabā un cilvēkos, kā nekā Pūpolsvētdiena tepat pie sliekšņa. Un kuram gan negribas saņemt pērienu ar samtainajiem pūpoliem, ko pavada vārdi: „Apaļš kā pūpols, slimība ārā, veselība iekšā!” Teicenam ir sava taisnība, ne velti šī sentēvu gudrība aktuāla vēl šodien un to mācām arī saviem bērniem un mazbērniem. Izklusā nopietni. Šogad gan Pūpolsvētdiena sakrīt ar 1. aprīli, kad cenšamies kādu izjokot. Ne jau ļauni, bet tāpat vien, lai pasmaidītu. Varbūt tā saviem spēkiem varam vairot optimismu, kura mums pietrūkst ikdienā, jo ne velti pastāv tāds jēdziens kā smieklu terapija. Smieklī taču ir pozitīvi lipīgi. Tie var uzlabot noskaņojumu un veselību pat vislielākajam pesimistam, un pozitīvu emociju nekad nevar būt par daudz.

Valda

*Šūpojies Lieldienās,
Priecājies Lieldienās –
Par baltiem pūpoliem,
Par raibām oliņām!*

**Biksērē pie muižas klētis
8. aprīlī plkst.12:00
teatralizēts uzvedums
„Kad Lieldienas klāt!”**

Piedalās: jauniešu deju kolektīvs „Resgaļi”, Sarkaņu pamatskolas leļļu teātris un mazie dejojāji, amatiereteātris „Piņģerots”

Visi laipni aicināti skatīties, ripināt olas, minēt mīklas, sisties ar olām, šūpoties un visādi citādi jautroties!

Lielā talka aicina!

Kā jau ierasts, arī šogad notiks Lielā talka. **21. aprīlī** visā Latvijā būs jūtama rosība. Tas gan nenozīmē, ka savas mājas pagalmus un citas teritorijas nedrīkst sakopt ātrāk. Arī mūsu pagastā noderēs ikviena iedzīvotāja ieguldījums pagasta sakopšanas darbos. Lielās talkas tēma šogad ir ūdens, līdz ar to no pagasta pārvaldes puses organizētā aktivitāte notiks parkā, sakopjot Libes upītes krastus, kā arī citas vietas (tiek gaidīti ierosinājumi). Arī šogad talkas vajadzībām būs pieejami maiši. Lai tālāk dzīvojošiem pagasta iedzīvotājiem nebūtu jāmēro ceļš līdz pagasta pārvaldei, informējam, ka maisus pirms talkas varēs saņemt:

Sarkaņu skolā pie direktores Baibas Pētersones;
Poļvarkā pie Zaigas Norvīles;
Aizkuļā pie Anitas Dibovas;
Patkulē veikalā;

Biksēres centrā pagasta pārvaldē pie Anitas Kurmītes.

Vēstures atspulgos

Bijām vieni no tūkstošiem

Pavisam nesen aizvadīta pavasara Māras diena, 25. marts, kas mūsu tautai ir arī sēru diena, jo ir noziegumi, kuriem nav noilguma. Un, kamēr vien būs latviešu tauta, dzīva ir mūsu piemiņa un sāpe par tiem, kurus skāra 1949. gada deportācija.

Izsūtīšana uz Krievzemi skāra arī Austras Kaltones (dz. Ūbelītes) ģimeni. Kopš tās dzestrās pavasara dienas pagājuši vairāk nekā 60 gadi, bet Austras kundzei tie palikuši spilgtā atmiņā.

Uz mirkli likās, ka līdz ar sauli noriet arī mana dzīve

Mana ģimene dzīvoja Bērzaunes pagastā. Vecākiem bija saimniecība ar 40 ha zemes. Pašiem bija viss nepieciešamais, lai varētu saimniekot savā saimniecībā. Tēvs ar kuļmašīnu un citu tehniku palīdzēja tuvākās apkārtnes zemniekiem. Kuļmašīna izsūtīšanas laikā jau mums vairs nepiederēja, jo bija nodibinājušies kolhozi un tehnika piederēja kopsaimniecībai. Darba tikumu vecāki bija iemācījuši arī man un divus gadus jaunākajam brālīm. Pratu visus lauku darbus, jo slinkot nebija laika. Viss, kas mums piederēja, bija pašu rokām grūtā darbā nopelnīts.

Patī biju beigusi vietējo Lipšu pamatskolu un sākusi patstāvīgā darba gaitas, strādājot par pārraudzi. Nākotnes sapnis bija mācīties par zootehniķi. Mājās biju reti. Piena paraugi bija jānoņem no plašas apkaimes gotiņām. Arī tajā liktenīgajā dienā mājās nebiju. No rīta pa ceļam no vienas mājas uz citu satiku kaimiņu puisi,

kas izskatījās ne visai priecīgs. Vārds pa vārdam, un viņš pastāstīja, ka izvedot cilvēkus un runa bijusi arī par manu ģimeni. Darbs vairs nebija prātā. Steidzos mājās, kur mani sagaidīja vairs tikai slimā tante un sargs, kas lika ātri sataisīties un doties prom, jo mani tāpat meklētu. Mamma jau visu nepieciešamo, tai skaitā pasi, bija paņēmusi. Tēvs tanī laikā jau strādāja Vestienas MTS. Arī viņam aizbrauca pakaļ. Bijām visa ģimene kopā. No prāta neiziet pašu latviešu nodevība tajos laikos un tas, cik cilvēcīgi un sirsnīgi bija krievu zaldāti, kas mūs apsargāja. Tieši viņi bijuši tie, kas mudināja paņemt līdzi visu, ko tik var paņemt. Turpretī latvieši tikai steidzināja: – ātrāk, ātrāk! Tanī brīdī atcerējos neseno sarunu ar savu partneri tautisko deju kolektīvā. Viņš bija ļoti nepatīkams cilvēks. Uz manu atteikumu tuvākai draudzībai atbildēja ar divdomīgu teikumu: – ka tikai man tuvākā laikā to nenākas nožēlot. Vēlāk sapratu, ka saraksti ar tiem, ko izvedīs, bija zināmi jau labu laiku iepriekš. Kas to lai zina, kā dzīve mūsu ģimenei būtu iegrozījusies, ja būtu piekritusi viņa piedāvājumam.

Tā kā Gaiziņa pusē sniega kārtā arī pavararī vēl bija paprāva, sākumā mūs veda ar zirga pajūgiem. Tanī mirklī īsti nesa-pratu, kas notiek, kāds būs tālākais ceļš. Arī asaru nebija. Tikai braucot garām Boķu tautas namam, sāku stipri raudāt, nevarēju novaldīt savas emocijas. Likās, ka ar sauli, kas rietēja aiz apvāršņa, beidzas arī mana dzīve. Biju aktīva meitene – spēlēja teātri, dejuju tautiskās dejas,

pēc nepilna mēneša tautas namā bija plānots pavasara koncerts un balle. Šeit mans deju partneris pirms pāris dienām mani netieši bija brīdinājis par gaidāmajiem notikumiem...

Bērzaunē tikām sasēdināti smagajās mašīnās, un ceļš turpinājās uz tuvāko dzelzceļa staciju Mārcienā, kur, pārsēdināti vagonos, pārlaidām nakti. No rīta vagoni bija pilni. Tie tika pievienoti vilciena sastāvam, kas nāca no Madonas puses. Tālāk Kalsnava, Pļaviņas, no kurienes tad arī sākās mūsu ceļš prom no Latvijas. Bijām 51 cilvēks vagonā, kas bija kaut kur pa vidu. Var tikai nojaust, cik ģimeņu tajos tika izvestas...

Ceļš bija ļoti garš, apstākļi nepiemēroti. Šur un tur vilciens apstājās, lai varētu izkāpt svaigā gaisā, nokārtot dabiskās vajadzības. Bet, ja apstāšanās bija klajā laukā, – no kauna vai zemē jālien... Apkārt taču arī jauni puīši. Tomēr jaunība ir īpašs laiks, kaut kā tam visam tiku pāri. Piespiedu ceļojuma laikā vairāki jaunieši turējāmies kopā. Iepazinājos ar kādu puisi, kas jau bija izgājis kara gaitas, tāpat filtrācijas nometni. Bija abpusējas simpātijas un doma, ka būtu jauki, ja izsūtījuma galamērķis mums būtu viens. Tā nenotika. Viņu izsēdināja taigā meža darbiem, mēs savukārt turpinājām ceļu uz Tāļajiem Austrumiem. Manas ģimenes izsūtījuma vieta bija 200 km no Ķīnas robežas Amūras apgabalā, Mazanovas rajonā.

Ražas talka Vestienas pusē.

Meitas Dainas pamatskolas izlaidumā.

Dzīve svešumā

Kad sasniedzām galamērķi, tikām norīkoti darbam kolhozā. Vietējie mūs sagaidīja laipni, viesmīlīgi. Vietējie bija draudzīgi, jo viņi zināja situāciju. Pirms vairākiem gadiem no viņu ciema tika izsūtītas vietējās turīgākās ģimenes. Pirmajā vakarā priekšsēdētājs bija iekurinājis krāsi mums paredzētajā mājā. Tā bija trūcīga, bet tīra un izbalsināta. Dzīvot varēja. Vietējie nāca iepazīties, katrs nesot līdzi kādu cienastīņu, ko jau nu kurš. Iepriekšējos gadus dabas apstākļi cilvēkus nebija lutinājuši, un raža bija slikta. Divas dienas mums ļāva atpūsties, iepazīties ar apkārtni. Vieta bija diezgan civilizēta. Daba visapkārt ļoti skaista. Ciemā atradās skola, medpunkts, dzirnavas, MTS. Kolhozs bija diezgan nolaists, nebija, kas strādā. Lielākā daļa vīriešu bija gājuši bojā kara laikā.

Pirmo vasaru izsūtījumā gāju ganos, tad sāku strādāt fermā. Apstākļi tur bija briesmīgi. Fermā bija tikai sienas un jumts. Ziemā, kad ārā bija 50 grādu sals, izslauktais piens pie rokām piesala. Līdz ar to arī izslaukumi niecīgi. Brālis strādāja par arkla regulētāju. Ziņas par to, ka tētis pārziņa tehniku, izplatījās ātri, un viņam tika iedots traktors, pēc tam lielāks. Mamma sākumā strādāja visādus darbus, bet, kad iegādājāmies govī, viņas darba solis ritēja pa māju. Bijām trīs strādnieki. Nopelnījām labi, bet ne naudā. Visa samaksa graudā.

Ciemā bijām 5 latviešu ģimenes. Vairāk latviešu bija blakus ciemā, kas atradās 7 km attālumā. Tur dzīvoja arī Anda Līce ar mammu Martu. Tā kā tajā ciemā skolas nebija, Anda skolas laikā pa nedēļas

vidu dzīvoja pie mums. Savukārt man kaimiņu ciemā jebkurā laikā bija drošas naktsmājas pie viņām.

Manā dzīvē izmaiņas notika pēc latviešu kāzām kaimiņu ciemā. Bija doma, ka es būšu otrais pāris. Man bija pušķis jāpiesprauž izraudzītajam puisim, bet man nepatika, kā viņš bija izrīkojies ar citu meiteni, un nolēmu pušķi piespraust pavisam citam, iepriekš par to nemaz nedomājot. Ātrumā pušķi piespraudu Andrim, un, kā vēlāk izrādījās, uz mūžu. Sākumā neko nopietnu nedomāju, bet viņš bija ļoti neatlaidīgs. Gadījās arī pa kādai liktenīgai sakritībai laikā, kad darbu fermās nomainīju pret pavāra darbu lauku brigādē. Tā arī apprecējāmies. Izsūtījumā piedzima dvīņi, no kuriem izdzīvoja meitenīte. Kad atgriezāmies Latvijā, Dainai bija gadiņš.

Pēc daudziem gadiem dzimtenē

Latvijā atgriezāmies 1957. gadā. Kopš tā laika sevi saucu par sarkanieti. Bija iespēja atgriezties Bērzaunē. Vecāki iespēju arī izmantoja. Mans Andris domu, ka varētu dzīvot kaut kur citur, nemaz nepieļāva. No Sarkanjiem viņš prom neietu nekad un nekādos apstākļos. Tā arī palikām. Sākumā „Saulītēs”, par kuru

Kopā ar mazmeitiņu Bikšeres dzīvokli.

atrasnās vietu tagad liecina tikai liels ozols. Vēlāk sākām dzīvot „Ozolos” un, kad atguvām īpašumu, pārgājām dzīvot uz vīra dzimtajām mājām „Norkalnos”. Vīrs strādāja meliorācijā, vēlāk kolhozā, kur par būvdarbu vadītāju nostrādāja 20 gadus. Ģimene papildinājās ar Anitu un Elmāru. Kad bērni paaugās, kolhozā sāku strādāt arī es. Sākumā par slaucēju „Muižniekos”, tad kopu cūkas „Bārtoļu” fermā. Vistrakāk gāja, kad apvienojās kolhozi. Viss kā riņķa dancī. Vispirms Patkules „Jaunā gaita” apvienojās ar Bikšeres „Sarkano staru” un Aizkujas „Spēku”. Vēlāk klāt nāca arī Sarkanju „Jaunais rīts”. Darbs mijās ar dažādām sapulcēm, lemšanām. Mainījās priekšsēdētāji, tāpat speciālisti. Bija interesants laiks.

Kad paliku viena „Norkalnos”, jutos slikti. Pārdevu mežu un iegādājos sev dzīvoklīti Bikšērē, kurā jutos ļoti labi. Aiz loga esmu iekopusi puķu dobi. Rasma Markova piedāvāja kopt pāris vadziņas savā piemājas dārziņā, lai varu izaudzēt kādu sīkumiņu sev un pie reizes būtu, kur izkustēties. Varenī burkāni un sīpoli izaug. Ar dzīvi esmu apmierināta. Prieku sagādā, kad ciemojas mani mīļie bērni, mazbērni un mazmazbērni. Par 25. martu īpaši nedomāju, bet, kad šī diena pienāk, atšķetinu tā laika notikumus. Viss notikušais ir acu priekšā, jo tas viss noticis ar mani.

Saruna rit arī par tīri sadzīvīskām lietām, un ir patīams prieks, ka Austras kundze ir optimiste, ļaunu prātu ne uz vienu netur un priecājas par lietām, kas notiek ik dienas.

Valdas K. teksts

Foto no personīgā arhīva

Kopā ar pašiem tuvākajiem „Norkalnos” īsi pirms pārceļšanās.

Vēstures atspulgos

Ir pagājuši 20 gadi, kopš notika a/s „Sarkaņi” pēdējā valdes sēde. Pēc tam saimniecība tika likvidēta. Tie gadi nu jau rakstāmi vēstures lappusēs. Katram par kopsaimniecībā nostrādāto laiku ir savs stāsts. Savs sakāmais ir arī bijušajam priekšsēdētājam Jānim Raudam, kas atmiņās par konkrētu laika posmu labprāt dalās ar „Sarkaņu Ziņu” lasītājiem.

Ir tāda dīvaina sajūta, it kā gadi satiekas uz īsu brīdi, lai tūlīt aizietu tālumā. Stāvu es aiz aizvērtām durvīm, bet domas ir tur iekšā – Sarkaņu dzīvē.

Pirms 30 gadiem Leo Bērziņš mani pierunāja doties strādāt uz Sarkaņu kolhozu par valdes priekšsēdētāju, atstāt direktora vietnieka un galvenā inženiera darbu Cescvaines saimniecībā. Tur, Cescvainē, 18 gados bija sakārtota ražošana un sadzīve tik augstā līmenī, ka p/s “Cescvaine” kļuva par paraugsaimniecību – šķirnes lopu audzētavu visā Padomju Savienībā. Milzīgā darba pieredze, strādājot kopā ar direktoru Jāni Kārklīņu, pazīšanās un komunikācija ar cilvēkiem kā Rīgā, tā Maskavā palīdzēja īsā laikā tikt ārā no totālas nabadzības Sarkaņu kolhozā, kur kolhoznieki jau veselu gadu nebija saņēmuši darba samaksu. Turpināju strādāt zināmā mērā tādā autoritārā režīmā. Plānojām darbus individuāli ar katras nozares speciālistiem atsevišķi. Ražošanas sanāksmes un valdes sēdes, kurās vienmēr piedalījās visi vadošie speciālisti, bija informatīvas un tajās notika konkrētas darbības norunāšana, bez balsošanas par vai pret – to protokolēja sekretāre Brigita. Šos gadus nevar aizmirst, katrs strādāja ar atdevi

pret savu pienākumu. Desmit gados notika apmēram 120 valdes sēdes. Pēdējā valdes sēde notika 1992. gada 18. februārī. Panākumu atslēgas pamatā bija izdotā brošūriņa (500 eks.) „Vienošanās starp kolhoza valdi un arodbiedrības komiteju sociālos un darba jautājumos”, no kuras katrs strādājošais varēja uzzināt, kas viņam gadā jāpadara, ko viņš par to saņems. Rezultātā tā bija konkrēta un sīka visas kolhoza dzīves mērķtiecīga plānošana.

Varbūt minēšu dažus 1990. gada darba rādītājus, tā laika speciālistus, kuru vadībā strādāja 830 cilvēku lielais kolektīvs (kadru lietas kārtoja Benita), varbūt arī dažas dzīves epizodes un apsvērumus.

Vadošie speciālisti:

Pureniņš Aivars, Ozols Pēteris, Simtņieks Andris, Gailītis Imants, Stūbele Aija, Kerēvics Ilgvars, Kļaviņa Tekla, Brenčevs Evalds, Kvants Jānis, Ķirson Jānis, Akmentiņš Pēteris, Markova Rasma, Janovskis Ivars. Vilkauša Astrīda, Purens Jānis, Krjukova Lita, Reselis Oļģerts, Ozola Ērika, Karlsons Aivars.

Iecirkņu priekšnieki: Orups Antons, Sniedzītis Rūdolfs, Sekāne Daiga, Smalkā Marta, Lapuha Andris, Kažoka Marta, Cepurniece Alda.

Iecirkņu speciālisti: agronomi, zootehniķi, vetārsti, mehāniķi, celtniecības darbu vadītāji.

Nevaram nepieminēt mūžībā aizgājušos mūsu speciālistus: Gailīti Arnoldu, Podiņu Aidu, Vītoliņu Arni, Kaltonu Andri, Markovu Aldi, Bērziņu Elmāru, Kurzemieku Ati, Āriņu Jāni, Struncenu Ainu, Vāliņu Hermani, Ķirsonu Jāni, Jurevicu Jāni, Reseli Oļģertu.

Atzinīgi jāvērtē mūsu lopkopības kompleksa darbs.

Kompleksu vadītāji: Ūdre Astrīda – “Krieviņu” aitu kompleksā tūkstoš galvas, ar kurām bijām slaveni visā Padomju Savienībā. Liela atzinība pienākas Galviņai Veltai, kurai par pašai izveidotu darbu tika piešķirts Sociālistiskā darba varones nosaukums.

Maskavā Lauksaimniecības ministrijā aitkopības pārvaldes priekšnieks Boriss Genkins mani vienmēr laipni sagaidīja. “Krieviņi” bija vadošais aitu komplekss Baltijā. Ar mūsu aitam (Latvijas Tumšgalvainās) piedalījāties tautsaimniecības sasniegumu izstādē Maskavā. Kasiņics Vladimirs piedalījās Vissavienības aitu cirpšanas sacensībās Ņevinomiskā (netālu no Min – Vodiem). Šinīs sacensībās piedalījās arī pārstāvji ar savām aitam no Anglijas, Austrālijas, Jaunzēlandes. Mani nedaudz sagatavoja un nozīmēja par vienu no desmit starptautiskajiem aitu cirpšanas sacensību tiesnešiem. Viss notika uz speciāli uzbūvētas estrādes. Protams, kolhozam piešķīra mikroautobusu “Latvija” un vēl daudz ko citu.

Rentabls kļuva “Saulaiņu” cūku kompleksa darbs Bērziņas Ilzes vadībā. Iepriekš cūkkopība deva zaudējumus kolhozam ap 300 tūkstošiem rbļ. (3500 galvas).

Govju kompleksu “Līci”, kas strādā vēl šodien, vadīja Kampe Anna (424 slaucamas govīs), tika pārsniegts izslaukums 4000 kg no govīs.

Varbūt pateicoties Kvantam Jānim, “Līcu” komplekss nav šodien vispār nolīdzināts līdz ar zemi. Te ir iegūti milzīgi līdzekļi, sakārtota biogāzes ie-

Aršanas sacensības vēro Jānis Kažoks, Elmārs Blūms un Gunārs Brunis.

Kolhoza valdes priekšsēdētājs Jānis Rauda pieņem ziņojumu no sporta sacensību galvenā tiesneša Edgara Sudāra.

guve – elektrības ražošana. 1982. gadā gandrīz kādu pusgadu staigāju pa Rīgu pie visiem augstākā ranga priekšniekiem un pa iestādēm, lai norakstītu miljons rbļ. parādu, kas kolhozam bija sakrājies iepriekšējos gados.

Rezultātā Ministru padomes priekšsēdētājs Vilnis Bresis un Latvijas Valsts bankas pārvaldnieks Alfrēds Bergs-Bergmanis atrada izeju sūīt mani pie Vissavienības finanšu ministra. Man iedeva līdzī sagatavotu vēstuli, ka kolhozniekiem nav, kur paēst, tādēļ jābūvē ēdnīca, kura maksā 800 000 rbļ. – ar piebildi: „Varbūt tevi viņš pieņems, mūs nepieņem.” Sāpīru divus portfeļus ar Latvijas balzamu un visdārgāko konjaku, paņēmu līdzī arī „Laimas” šokolādes un devos uz Maskavu. Daļu no balzama un šokolādēm atdevu ministra sekretārei, lai viņa man izkārtoto pieņemšanu pie ministra. Gaidīju divas dienas, tad man paziņoja, ka ministrs mani pieņems uz 10 minūtēm. Iegāju ministra kabinetā, ienesu līdzī smagu portfeli ar Latvijas balzamu, sasveicinājos, uzliku portfeli uz galdu un sāku krāmēt ārā balzama pudeles. Ministrs uzklēdza: „*Вон от сюда!*” (“Ārā no šejienes!”). Es viņam teicu: „Leonīds Iljičs Brežņevs šo balzamu tikko veda un pasniedza vizītē Francijā prezidentam de Gollam, un es arī jums atvedu kā prezentu.” „Nu ja tas tā, krauj tās pudeles skapī!” Viņš laikam domāja, ka man pazīstams ir Brežņevs. Notika konstruktīva saruna, izprasīja mani par republikas vadītājiem, kā tie strādā, un beigās piemetināja, ka slikti strādā, ja nevar iedot kolhoza priekšsēdētājam 800 000 rbļ. Kaut kur piezvanīja un noskaidroja, ka Savienība parādā Latvijai 20 miljonus rubļu sociālajā fondā. Es viņam teicu, ka man jau vēl vajadzēs vairākus miljonus rubļu, lai kaut cik tiktu ārā no nabadzības. Viņš man atbildēja: „Pasaki bankas pārvaldniekam, lai tev piešķir ilgtermiņa kredītu 5 milj. rubļu uz 20 gadiem.” Braucu priecīgs mājās. Otrās dienas rītā man zvana bankas pārvaldnieka vietnieks Lazdiņš, ka kolhoza kontā ieskaitīti 800 000 rbļ.

Ražošanas darbu kolhozā kārtāja priekšsēdētāja vietnieks Purenīšs Aivars, kura darba tempi bija trīsreiz lielāki nekā mani. Protams, operatīvos darbus tieši vadīja un kārtāja dispečerdienests Krukovas Litas vadībā. Saimniecības kopplatība 11 000 ha, lauksaimniecībā izmantojamā zeme 5200 ha. 1990. gadā saražojām 3000 t graudu ar ražību 30 cnt/ha, 1300 tonnas kartupeļu 150 cnt/

ha, 3000 tonnas lopbarības sakņu, 35 ha platībā audzējām dārzeņus, to audzēšanu kārtāja Kažoka Marta, savācām 3000 tonnas siena. No 1100 govīm ieguvām 5200 tonnas piena, saražojām 950 tonnas gaļu, t.sk. cūkgaļu 430 t. Gadā tika iegūti 8000 sivēnu. Vidējais izslaukums no govīs bija 3700 kg ar tauku saturu 3,98%. “Līcu” kompleksā izslaukums bija 4100 kg no govīs. Socka Daina izslauca 5000 kg no govīs. Saimniecībā 8 slaucējas pārsniedza 4000 kg izslaukumu no govīs. Cik atceros, Circāne Manefa, Kokare Olga, Līcīte Hilda. Dzīvsvara pieaugums liellopiem 625 g/diennaktī, kolhozā skaitījās 2700 liellopu, cūkām 550 g/diennaktī.

Tolaik 116 traktori, 127 automašīnas bija vēl maz. Remontdarbnīcās ar Akmentiņa Pētera līdzdalību un viņa vadībā spējām atrisināt visdažādākos tehniskos jautājumus. Reseļa Olģerta vadībā daudz tika paveikts, autotransportu piemērojot kopējai ražošanas tehnoloģijai. Janov-skim Ivaram ar savu brigādi nācās uzstādīt un uzturēt kārtībā simtiem mehānismu fermās, kaltēs un palīgražošanā. Sekmīgu un rezultatīvu darbu veica Ozols Pēteris, izbūvējot veselu pagasta ceļu tīklu ar savu brigādi, kārtojot arī meliorācijas lietas. Meliorācijā un lauksaimniecībā izmantojamās zemes apgūšanā smags bija “Baltiņu” objekts, bet tomēr tika sekmīgi pabeigts. Tas deva iespēju uzsākt būvniecību “Baltiņu” slaucamo govju fermai (200 galvām). Plānā palika 700 ha objekts no Aizkujas līdz Pietniekam ar Pietnieka zemju pievienošanu kolhozam. Paredzēts bija izbūvēt pāri Kujai aiz Liepniekiem tiltu. Tas dotu iespēju iegūt zemi stabilai lopbarības ražošanai.

Mežkopības un izstrādes darbus vadīja Gailītis Imants. Kad 1982. gadā teicu, ka jāplāno izcirst 1000 m³ koksnes gadā, man atbildēja, ka man nav nekādas saprašanas, ka tas nav iespējams. Kolhozam bija vairāk nekā 4000 ha meža, un dabīgais pieaugums atļāva izcirst 15 000 m³ gadā. Kad 1990. gadā liku plānot 15 000 m³, viņš atbildēja, ka varētu arī 17 000 m³ koksnes. No šī mežinieku darba lielā mērā bija atkarīgs celtniecības darbu apjoms, kokapstrādes iecirkņa darbs un tā ražotais sortiments. Kokapstrādes iecirknis vienmēr tika paplašināts un tālāk izbūvēts, izmantojot iespējas ārpuskārtas iegādāties angārus.

Sākām risināt uzdevumu par visas meža biomasas izmantošanu, t.i., šķelšanu, lai ar šķeldu varētu kurināt centrālo katlumāju. Valsts plāna vadība iedalīja valūtu, un mēs no somiem nopirkām lielas jaudas šķeldotāju TG1000, to darbināja K700 traktors ar garas strelas manipulatoru. Nokārtojām visu tehnoloģiju šķelšanā materiāla izvākšanai no meža un šķeldas aizvešanai, rezultāti bija labi. Uz pushektāra noasfaltēta laukuma tika uzkrāta šķelda apmēram 7000 m³ + 2000 m³ katlu mājas kurināšanai. Vēlāk šo šķeldu pārdevām somiem Helsinku māju apkurināšanai. Tika nopirkts šķeldas šķirotājs, kas deva iespēju tehnoloģiski vienkāršā risinājumā no šķeldas atšķirot 5% zaleņa lopbarībai, 15% skaidu plašu ražošanai un pārējais – kurināšanai. Zaleni pievienot varēja pie zāles miltiem. Bija viss sagatavots, lai uzsāktu skaidu plašu ražošanu vienā no angāriem, arī ekstraktu ražošanu no skujām.

Lai tiktu pie lielākas naudas, nodrošinātu visiem labāku dzīvošanu, vieglāku strādāšanu, veiktu daudz lielākus celt-

Kolhoza un pagasta pārstāvji Sarkaņu pamatskolas izlaidumā 1987. gadā kopā ar absolventiem, viņu vecākiem un skolotājiem.

niecības apjomus, vajadzēja attīstīt palīgrāžošanu. Pirmkārt, tā bija kokapstrāde, kuru vadīja Markovs Aldis. Kokapstrādes produkciju mēs vedām uz Ļeņingradu, Moldāviju un galvenais – izmantojām celtniecības darbiem. Vācieši prasīja bērnu rotaļlietas, un kokapstrādē sākām veikt iestrādi to ražošanai. Iekārtas un mašīnas kokapstrādes ceļam tika iedalītas no Maskavas „ГОСЦЕХОЗ” un saņemtas arī centralizēti tieši no rūpnīcām.

Galvenais naudas avots bija ekstraktu ražošana Aizkujā. Izejvielas no Ļeņingradas, Sibīrijas, Krasnojarskas, Čehoslovākijas – produkcijas realizācija Krievijā. Peļņa gadā 3,5 miljoni. Ekstraktu ražošanā strādāja apmēram 30 cilvēku, pārējā kolhoza ražošana deva peļņu ap pusmiljonu rubļu gadā. Skuju ekstraktu ražošanai tika nopirkta iekārta no Čehoslovākijas. Ar ekstraktu ražošanu nodarbojās Kerevics Ilgvars. Aizkujā sekmīgi darbojās konfekšu cehs, ražojām “Gotiņas”. Bija tirdzniecības punkti Madonā, divi veikali Rīgā, tika izbūvēts un sakārtots ādu pārstrādes cehs. Tika sakārtota piena savākšana un pārstrāde Sarkaņos. Rīgā darbojās celtniecības iecirknis (120 cilvēki), kurš gadā deva peļņu 300 tūkstoši rubļu.

Dārzeņu pārstrādi iesākām ar sīkumiem. Turpat dārzeņu iecirkņa telpās sākām kārtot cukātu ražošanu. Tos mums pieprasīja „Staburadze”, un šis tas izdevās. Tad sākām būvēt lielo dārzeņu cehu Sarkaņos, kura darbībā bija ieinteresēti piedalīties itāļi. Bija paredzēta dziļa saldēto dārzeņu ražošana, tāda universāla pārstrādes līnija, kuru dažu stundu laikā varēja pielāgot dažādas produkcijas ražošanai. Itāļi piedāvāja piegādāt simtiem tonnu augļu, kurus pārstrādājot sulās vai pulveros, tālāk varētu pārdot Krievijai. Sākoties pri-

vatizācijai, ceha iekārta un materiāli tika izvazāti, kā saka, viss izlauzīts.

Progresīvi pasākumi tika veikti, izmantojot siltumnīcas Sprīzdānos. Tā kā tuvojās nobeigumam kartupeļu šķīrošanas punkta un noliktavas Biksērē izveide, atbrīvojās kartupeļu noliktava Sprīzdānos, kurā paredzējam iekārtot keramikas laboratoriju. Siltuma nodrošināšanai siltumnīcās un keramikas laboratorijai bija plānots izmantot elektroenerģiju nakts stundās. Šim nolūkam izbūvējam divus 400 m³ tilpuma ūdens rezervuārus. Ūdens karsēšanai tika uzstādīta speciāla aparatūra, pienācās izbūvēt jaunu augstsprieguma līniju. Elektroenerģija nakts stundās maksāja ļoti maz.

Kopējā saimniecības rentabilitāte – 15%. Vidējā izpeļņa 270 rbļ/mēnesī. Pēc lielā dārzeņu ceha palaišanas darbā peļņa būtu vēl par 5 miljoniem gadā lielāka.

Celtniecību vadīja Brenčevs Ēvalds. Uzbūvējam dzīvojamās mājas Biksērē, Poļvarkā, Krievijos. 1983. gadā tika atklāta estrāde Biksērē, kur 1984. gadā svinējam 35 gadu kolhoza jubileju. Par akmens sētas restaurēšanu ap Biksēres muižas parku man tika izteikts aizrādījums, ka nelietderīgi tiek izmantoti kolhoza līdzekļi.

1987. gadā Biksērē notika koktēlniecības simpozījs.

1987. gada februārī nodevām Kalnagravas. Kad 1986. gadā tās uzsākām būvēt, būvdarbu vadītājs Kaltons Andris teica, ka mēs rēķinājam, ka tās būs par mazām, un pielikām vēl seši metri klāt.

1988. gadā tika uzbūvēts Bieziņa muzejs. Lielī objekti bija veikals, ēdnīca, remontdarbnīcas, bērnu dārzs 140 vietām, kas vienu ziemu jau bija pieslēgtas centrālpakurei. Nebija līdz galam iz-

būvēts peldbaseins ar palīgtelpām, bet iekšējais skrituļceļš bija. Bija iegādātas visas mēbeles un trauki. Sākām komplektēt apkalpojošo personālu 50 cilvēku sastāvā. Neizdevās nobeigt kantora ēkas rekonstrukciju. Tika jau izbūvētas komunikācijas desmit viendzīvokļu mājām Biksērē. Ļoti skaists projekts tika izstrādāts sadzīves pakalpojumu kombinātam, ambulancei ar diennakts stacionāru, aptieku, dzīvokli ārstam un garažām divām automašīnām, kā arī mājražotāju telpām. Tika sakārtotas komunikācijas un zeme, lai varētu būvēt lielu tūrisma kompleksu Rēķu kalna pakājē. Tika parakstīts nodomu protokols ar vāciešiem par līdzdalību ar diviem miljoniem DM veikala, restorāna un 20 kotedžu māju celtniecībai. Pamatojoties uz vāciešu prasību, sākām veidot arī tādu apkalpojošo saimniecību šim kompleksam, kurā uz vietas ražotu pārtikas produktus – pienu, gaļu, sviestu, biezpienu, olas, sieru, lai kotedžās dzīvojošie vienmēr varētu dabūt svaigu produkciju.

Gailītis Imants jau bija sācis izcirst meža trasi, lai uzbūvētu ceļu uz Rēķu ezeru, vietu, kur kādreiz bija dzīvojuši Olga Dreģe. Plānojam uzbūvēt tur atpūtas bāzi, lai varētu to izmantot kā iebraucēji mākslinieki, tā vietējie iedzīvotāji.

Par tradīciju izveidojās ziemas sporta sacensības ar šeforganizācijām. Laba bāze – Rēķu kalns. Sākām kārtot sporta stadiona izveidošanu pie Biksēres ūdenskrātuves, sporta zāles vajadzībām nopirkām piepūšamo angāru.

Ieceru bija daudz, bet tam visam pietrūka laika.

Pēdējos 20 gados no valsts puses zemā līmenī atstāti galvenie jautājumi – demogrāfija, izglītība, industrializācija. Tie ir tie, kas velk visu tautas dzīvi uz bezdibeni.

Nobeidzot gribu teikt, ka pašlaik cilvēka lomu un vietu sabiedrībā nosaka personīgā bagātība, kas iegūta vienalga kādā ceļā, bet nevis darbs, kas ieguldīts arī citu labā, kā tas bija *mūsī laikā*.

Novēlu Sarkaņu pašvaldības darbiniekiem labu savstarpējo sadzīvošanu. Simtņiekam Andrim nebaidīties riskēt mērķa sasniegšanā, neatkāpties no galvenajiem iesāktajiem darbiem, mazāk spēkus izšķiest sīku problēmu kārtošanā un ņemt vērā, ka šodien nepadarītajam rīt vairs laika var nepietikt.

Vēlu veiksmi visiem!

Paldies visiem!

Jānis Rauda

Kolhoza speciālisti pēc sporta sacensībām (no kreisās): Jānis Beļusovs, Oļģerts Reselis, Pēteris Ozols, Ērika Ozola, Jānis Freijs, Brigita Ozola, Vija Bērziņa, Lillija Dumpe.

„Sarkaņu Ziņu” favorīts

Ceļš uz panākumiem

Ziemu pamazām nomaina pavasaris, arī sniegs manāms vairs tikai vietām, un tiem, kam patīk slēpot, tas vairs iespējams tikai Smeceres silā, jo tur radīti visi apstākļi, lai ziemas sporta cienītāji ar slēpošanu varētu nodarboties pēc iespējas ilgām. Slēpošanas sezona uz beigām iet arī pasaulē, un iespēju apciemot ģimeni viens no **Latvijas spēcīgākajiem slēpotājiem sarkaniētis Arvis Liepiņš** var biežāk nekā sezonas laikā. Šo ciemošanas Madonas pusē viņš apvieno ar startu “Stara” kausa izcīnā, kur kopā ar komandas biedriem kļuva par uzvarētājiem. Par savām gaitām lielajā sportā Arvis intervijā dalās ar “Sarkaņu Ziņu” lasītājiem.

Kāds ir tavs ceļš slēpošanas pasaulē?

– Par sākumu var teikt, ka tas bija Sarkaņu pamatskolā, kur sporta stundās visi slēpojām skolotāja Jāņa Sudāra vadībā. Iepatikās un nolēmu šim sporta veidam pievērsties nopietnāk. Sestajā klasē sāku trenēties pie Daiņa Vuškāna. Bija pirmie panākumi. Un, mācoties 10. klasē, mani uzaicināja Rīgas slēpošanas klubs. Tad jau viss sākās pavisam nopietni. Bija gudrāki un zinošāki treneri. Bieži biju projām treniņnometnēs un sacensībās citās valstīs. Viegli nebija, jo mācības vidusskolā Madonā arī prasīja nopietnu darbu. Mācoties desmitajā klasē, itin veiksmīgi sāku startēt pieaugušo konkurencē.

Pa šiem gadiem Eiropa izbrazkāta krustu šķērsu. Slēpots Somijā, Zviedrijā, Norvēģijā, Igaunijā, Lietuvā, Polijā, Austrijā, Itālijā, Čehijā, Slovākijā, Baltkrievijā, Vācijā. Bija doma startam pāri okeānam – Vankuveras olimpiskajās spēlēs, bet nesanāca. Mācījos 12. klasē, gatavojos beigt vidusskolu, un sagatavošanās procesā nedaudz pietrūka. Aizbrauca mans sīvākais konkurents Jānis Paipals no Gulbenes. Tagad mērķis olimpiāde Sočos 2014. gadā. Tai gatavojos jau šobrīd. Latvijā esam trīs slēpotāji, kas varētu izpildīt olimpisko normatīvu.

Arvis traucas pretī finišam.

Kāda ir tava ikdiena?

– Mācos Sporta akadēmijas 3. kursā. Esmu budžeta grupā. Savu nākotni vēlos saistīt ar sportu. Būšu skolotājs, treneris. Apvienot sportu ar mācībām ir grūti, bet ne neiespējami. Pasniedzēji pretimnākoši, bet, kas jāizdara, tas jāizdara. Visas ieskaite, eksāmeni jānokārto tāpat kā visiem. Ziemas sporta pārstāvjiem to izdarīt grūtāk, jo aktīvā sezona sakrīt ar mācību procesu. Jaunajai sezonai sākam gatavoties jūnijā, kad ir zināms viss sezonas treniņu un sacensību plāns. Oktobra beigās parasti braucam uz Somiju, jo tur ap šo laiku jau ir sniegs. Trenējos 5-6 dienas nedēļā. Tas atkarīgs no treniņu procesa, kas sastāv ne tikai no slēpošanas. Ir vajadzīgs spēks, izturība, ātrums. Svarīgs ir viss, un tam vajadzīga nopietna pieeja.

Tagad sezona pasaulē faktiski ir beigusies, un biežāk varēšu atbraukt mājās pie ģimenes. Sezonas laikā gadās, ka esmu prom pāris mēnešu. Nekādām izklaidēm laika nepietiek. Kad ir brīvāks no aktīvās sportošanas, laiku veltu mācībām.

Citas valstis, cik nu sanāk, apskatu treniņnometņu un sacensību laikā. Tā kā samērā brīvi pārvaldu angļu valodu, tad arī komunikācija citās valstīs problēmas nesagādā. Mans treneris tagad ir lietuvietis Igors Terentjevs, ar viņu kontaktējos krieviski, un arī šī valoda apgūta pilnībā.

Ko uzskati par lielākajiem panākumiem līdz šim?

– Panākumi, kas rakstāmi ar vārdu pirmais, vairāk attiecināmi uz Latvijas mērogu. Esmu daudzkārtējs Latvijas čempions. Arī šinī sezonā. Esmu startējis pasaules junioru čempionātos, kur augstākais sasniegums ir 36. vieta, U-23 čempionātos, kur augstākais sasniegums ir 38. vieta. Esmu piedalījies divos pasaules čempionātos pieaugušajiem. Tur gan konkurēt ar sāncensiem pagrūti, bet distances savu spēju robežās esmu veicis godam. Vairākkārt esmu startējis Skandināvijas kausos. Visveiksmīgāk šogad tepat Madonā, kur ieguvi 31. un 36. vietu. Šinī sezonā vienīgais no Latvijas startēju pasaules kausa posmos.

Par panākumu uzskatu arī to, ka esmu ieguvis stabilu sponsoru, firmu *Atomic*, un nav galva jālauza par kvalitatīvu inventāru, kas ir ļoti svarīgi, jo ar mērķtiecīgu darbu vien panākumus sasniegt nevar. Esmu pirmais, kas var izmantot šo priekšrocību. Sezonai vien nepieciešami vairāki slēpju pāri – siltam, aukstam, slapjam laikam, svaigam sniegam, graudainam sniegam un vēl smēres, zābaki. Viens slēpju pāris vien izmaksā ap 200 Ls. Slēpes regulāri tiek testētas un mainītas. Pasaules kausos parasti klāt ir arī sponsori, tad ir iespēja par nepieciešamajām lietām izrunāties.

Kā vērtē slēpošanu Latvijā kopumā?

– Latvijā šis sporta veids īpaši populārs

Kopā ar iegūtajām godalgām.

nav. Maz ar to nodarbojas. Ir zinoši treneri, bet ar to vien nepietiek. Lai veiksmīgi varētu startēt un konkurēt ar citu valstu sportistiem, nepieciešams lielāks finansējums, jo inventārs maksā lielu naudu. Tas ir jāmaina. Tās pašas smēres maksā naudu. Viss kopā to bremzē. Arī valsts atbalsts nav pietiekams. Šeit uz vietas, Madonā, vairāk jauniešu izvēlas nodarboties ar sporta veidiem, kur iespēja trenēties jaunajā sporta hallē. Arī finansējums tepat uz vietas vairāk tiek šiem sporta veidiem. Arī jauniešiem pašiem pietrūkst gan uzņēmības, gan gribasspēka.

Pats tagad skaitos sporta skolā „Arkādija”, kas finansē visas nometnes, treniņu procesus, tāpat sacensības. Kaut ko dod arī Slēpošanas savienība, bet valsts finansējums vadošajiem sportistiem salīdzinājumā ar citu valstu sportistiem ir nepietiekams. Un tas ir palicis vēl mazāks, nekā bija pirms gadiem diviem.

Ja runa par sporta bāzēm, tad labākā Latvijā pašreiz ir „Smeceres sila” bāze. Šeit ir vislabākie apstākļi gan slēpošanai, gan sportistu sadzīvei. Arī šobrīd šeit var slēpot pilnā sparā, jo ir uzpūsts mākslīgais sniegs. Tālāk seko Priekuļu trase un tad Alūksne, kur visilgāk turas dabīgais sniegs.

Ko gribētu novēlēt Sarkaņu pamatskolas skolēniem, kas trenējas slēpošanā?

– Pats svarīgākais ir regulārs un pamatīgs darbs, jo nedrīkst apstāties pie sasniegtā. Atliek tikai uz brīdi treniņu pārtraukt, un tas var būt neatgriezeniski. Zinu pēc sevis, jo ir pagājuši gadi desmit, kopš nopietni esmu sportā. Ir jābūt tajā iekšā pavisam. Tas ir process, kuru nedrīkst pārtraukt, jo par slēpošanu varu teikt – tas ir nežēlīgs darbs. Lai viņiem veicas!

Dēla gaitām visus šos gadus līdz seko mamma Velga. Viņa ļoti labi atceras gadus, notikumus, dēla panākumus, citus sīkumus, kas saistīti ar Arvja gaitām. Viņa ļoti labi zina, kāds darbs ieguldīts dēla panākumos. Velga iespēju robežās apmeklē sacensības, tāpat rūpīgi tiek glabāti avižu raksti, diplomu. Mājās „Saulainēs” viens istabas stūris greznojas ar Arvja medaļām un kausiem. To ir sakrājis daudz, bet paši vērtīgākie vēl noteikti būs. To „Sarkaņu Ziņu” vārdā Arvim arī novēlam.

Valdas K. teksts un foto

Foto arī no personīgā arhīva

Daudz baltu dieniņu!

Sadziedājāmieš visam mūžam

Jūsu dienas bijušas kā ābeles,
Kuru vainags dāsni augļus nes.
Nu, kad salnu piebērti to zari,
Pastāvēt un padomāt jūs varat,
Cik šais gados atdots, veikts un gūts.
Ir pār vaigiem dažkārt ritējusi
Arī kāda sāļa lāse klusi,
Prieka brīžu skurbums galvu vijis,
Pasaulē caur tiem daudz gaišāk bijis,
Siltus vārdus daudziem nācies dot,
Mīlestības ceļā pavadot.
Saulains allaž nonācis līdz mums
Jūsu labestības starojums.

24. martā Sarkaņu pagasta pārvaldes pārstāvji mēroja ceļu uz „Liepnieku” mājām, lai saimniekus **Ritu un Jāni Stučkas sveiktu zelta kāzu jubilejā.**

– Kopā nodzīvoti 50 gadi – it kā daudz, bet pašiem jau tā nešķiet, – smeji abi gaviļnieki un turpina, – liekas, ka esam tādi paši, tikai savā valodā vairs nelietojam vārdu *skrienam*. Jaunākai paaudzei tas ierasts: *skrienam uz darbu, skrienam uz veikalu, skrienam pa dzīvi*... Mēs vairs *neskrienam*. Mums viss kaut kā mierīgi rit. Par savu liktenīgo satikšanos visam mūžam esam pateicīgi dziesmai un Ērgļu jauktajam korim, kuru vadīja jaunais un enerģiskais diriģents Jānis Sprancmanis.

– Abi nākam no Vestienas puses. Mājas „Vērškalni” un „Brutēni” atradās 5 km attālumā viena no otras. Tagad gan neviena no tām saglabājusies nav. Zināju, ka kādu gabaliņu uz priekšu dzīvo tāds puisis Jānis, – saka Rita un turpina, – bet nekādu randiņu nebija. Ciešāk sadraudzējāmieš, dziedot korī. Uz mēģinājumiem tajā laikā ceļu mērojām kājām. Un tā kā sanāca uz vienu pusi, tad ceļa gabals divatā likās īsāks. Arī 1960. gada Dziesmu svētkos kaut

kā iegādājās, ka, braucot tramvajā, vienmēr atradāmieš vienā vagonā.

1962. gadā apprecējāmieš. Svarīgajā brīdī kopā ar mums bija tikai paši tuvākie. Sarakstīja mūs Nellija Ziediņa. Vakarā mazliet pasvinējām nelielā radu un draugu pulciņā. 24. marts arī tajā gadā bija sestdiena, – atceras jubilāri un turpina, – arī vēlāk pēc kāzām un tad, kad jau bija piedzimuši Arnis un Ineta, turpinājām dziedāt un pabijām vēl vairākos Dziesmu svētkos Rīgā.

Darba gaitas līdz pat pensijai Jānim saistās ar Ērgļu arodskolu. Cik daudz jauniešiem mācīts iepazīt tehniku – ne saskaitīt. Ļoti daudzi no viņiem bija no Sarkaņu puses. No Ērgļiem uz „Liepniekiem” atceļojusi un savu vietu atradusi arī motoru kolekcija, kas veidota no pagājušā gadsimta 20.-30. gadu modeļiem. Kopā ar skolas puikām tie tika jaukti, sakārtoti, izmērīti, aprēķinātas to jaudas, apgriezieni. Kad motori bijuši kārtībā, tie iedarbināti, lai pašiem prieks. Ko tik viņi savulaik nav darbinājuši! Cits balķus no Ogres upes vilcis ārā, cits kalēju darbnīcas iekārtas darbinājis, cits vēl kādu citu iekārtu griezis. Motori ir saimnieka Jāņa vaļasprieks. Tagad gan kādu laiku kolekcija papildinājies nav, bet interesentiem ko redzēt ir. Ritai visu mūžu patikušas puķes. Arī ciemošanās reizē „Liepnieku” mājās kastītēs jau asniņus bija sadzinuši dažādi stādiņi. – Tā viņai tāda kā atkarība, – smaidot saka Jānis.

Ritai darbu aptiekā nācās mainīt bērnu dēļ. Stundas, kas jāpavada darbā, bijušas ļoti garas. Pārgājusi strādāt uz arodskolu, no turienes arī pensijā.

Uz Sarkaņu pusi dzīvatnākuši, meitas Inetas mudināti, kas pati uz šejieni atnāca strādāt pēc augstskolas absolvēšanas. – Ne

mirkli to neesam nožēlojuši, – atzīst saimnieki, – Ērgļu dzīvoklis bija pašsurs, dārzīnš kādu gabaliņu nostāk. Nekad nevarēja zināt, vai to, ko kopsim un audzēsīm, paši arī novāksim. Tāpat traucēja tas, ka māja, kurā dzīvojām, bija pie pašas skolas. Jaunieši ceļu no skolas uz kopmītnēm mēroja garām. Bija diezgan trokšņaini. Tagad te miers un klusums. Ceļš pie mūsu mājām arī beidzas. Tālāk Kujas upes līkumi, pļavas, kurās allaž kāds meža zvērs vai putns manāms. Arī stārķu pāris ik gadu uzticīgi atgriežas un ligzdo uz kūts jumta. Tagad daba tāda pelēkāka, bet jau pēc mēneša viss izskatīsies pavisam savādāks. Kad pārnācām uz šejieni dzīvot, turējām gan govīs, gan aitas. Bija arī zirgs. Tagad ir tikai mājputni – vistas, pīles, zosis un fītari, – stāsta saimnieki.

Vasarā darbošanās vairāk pa āru. Ziemas vakaros kundzei Ritai atliek laiks kādu zeķu pāri noadīt. Pirms kāda laiciņa iemācījies lakatus siet. Šī nodarbe padodas gluži labi. Pats saimnieks labprāt šo to palasot. Agrāk lasītās grāmatas, otrreiz lasot, liekas ar citu saturu, jo mainījušies laiki, un uz lietām arī paši raugāmieš savādāk.

Ēst gatavošana „Liepniekos” vairāk esot meitas Inetas pārziņā, viņai tas padodoties itin labi. Vislielākais prieks mājas saimniekiem par mazmeitiņu Malvīni. Jau ierasts no rītiem viņu pavadīt uz skolu, pēcpusdienās sagaidīt. Malvīnei ļoti patīkot šīs mājas. Viņa tajās uzaugusi un jūtoties labāk nekā jebkur citur.

50 gadi kopā un nu jau 21 gads Sarkaņu pusē nodzīvots. Ļoti daudz kas paveikts gan māju, bet jo īpaši tās apkārtnes veidošanā kārtībā. Bet tik daudz vēl gribētos padarīt – kūtij jumts gan mainīts, bet nu jau prasās pēc jauna. Uz jautājumu, kas ir tas, ko gribētos vēl izdarīt par visu vairāk, Jānim un Ritai atbilde ir viena: – Vajadzētu mājai pamatus stiprākus visapkārt, lai vēji nepūš un lai nesāk šķobīties.

Kopā ar mājas saimniekiem, par spīti lietainajam laikam, izstaigājam pagalmu, kur savas baltās galviņas pacēlušas sniegpulkstenītes, apskatām motoru kolekciju, apbrīnojam graciozās pudeļpīles, kas no kūts iznākušas pēcpusdienas pastaigā.

Ir patīkama sajūta, ka mājās, kuru pirmie īpašnieki bijuši kārtīgi un čakli saimnieki, arī tagad ir sakoptība un ļoti laba aura, kas nebūtu iespējama, ja nebūtu saskaņas, mīlestības un uzticības savā starpā.

Valdas K. teksts, Inetas Stučkas foto un foto no ģimenes arhīva

1973. gada Dziesmu svētkos...

...un 2012. 24.03. „Liepniekos”.

SKURSTENĪS # 140-141

Sarkaņu pamatskola

2012. gada janvāris – februāris

Fotografēja Didzis Akmentiņš

Redaktores sleja

Ziemas bargums un aukstums nu jau ir pagājis. Mazie ārā pikojas un dzīvo pa sniega valni. Skolā bērni nodarbojas ar slēpošanu, viņiem tas patīk. Piedalāties arī slēpošanas sacensībās un esam priecīgi par rezultātiem.

16. janvārī skolas avīzes „Skursteņa” redaktore un Laila Kaspars devās uz avīžu veidotāju semināru. Ar citu skolu skolēniem mēs gājām uz „Stara” redakciju, kur mums stāstīja, kā gatavo „Stariņu” un arī kaut ko jaunu par pašu avīzi. Saņēmām arī aizrādījumu par mainīgo avīzes logo, un to arī ņemsim vērā. Mums par avīzi izteica arī kaut ko labu. Dalībniekiem deva kalendāru un avīzi „Stars”.

23. februārī skolā notika karnevāls, maskas bija dažādas, sākot ar princesēm, fejām, velnu, rūķi un beidzot ar briesmoņiem, kaķi un paparaci. Karnevālā bija daudz spēļu, un skolēniem bija ļautri un interesanti. Karnevālā piedalījās 23 maskas, tajās ieturās 15 jaunāko un 7 vecāko klašu skolēni. Žūrijā vērtīgi darbojās skolotāja Ilona, Anna un Valentīna.

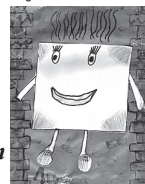
Februāris ir bijis pasākumiem bagāts. Ikvienam ir bijusi iespēja piedalīties pašam un arī palīdzēt organizēt pasākumus. No 12. līdz 16. martam ir pavasara brīvdienas. Līdz skolas beigām ir atlikušas 13 nedēļas, un tas ir pavisam maz. Jāmācās cītīgi. Novēlu skolēniem mācībās veiksmi.

Madara Skurule 6.kl.

Foto no personiskā arhīva

SKURSTENIS

Agijas Lazdiņas veidotais skurstenītis konkursam

Karnevālā valdīja masku un noskaņu dažādība.

Fotografēja Ilona Svārpstone

Madonas BJSS balvas izcīņa slēpošanā

18. janvārī Tīna Nagle, Madara Skurule, Līna Nagle, Līga Treikala, Vairis Skurulis, Pēteris Lipstovs, Linards Veips, Niks Kampe, Reinis Veips piedalījās šī gada pirmajās nakts braucienā sacensībās. Rezultāti ir labi, veiksmīgākais starta Vairim – 3. vieta. Ar rezultātiem esam apmierināti. Sajūtas pirmajā nakts kārtu braucienā bija labas, lai arī bija uztraukums.

28. janvārī Maiļu trasē Vietalvā notika stafetes distanču slēpošana. Vairis Skurulis Madonas BJSS komandas sastāvā izcīnīja 1. vietu, Madaras Skurules komanda izcīnīja 2. vietu, Tīnas Nagles komanda izcīnīja 2. vietu, Linardam Veipam ar komandu 2. vieta.

Otrais nakts brauciens 25. janvārī bija klasiskā stilā. Piedalījās visi iepriekš nosauktie dalībnieki un Niks Meščerskis, nestartēja Pēteris.

Uzvarētāju godā Tīna – 3. vieta, Vairis – 2. vieta, Linards – 2. vieta.

Līdz balvas izcīņas kopvērtējumam martā vēl divas kārtas.

Latvijas čempionāta stafetes

Individuālajā startā Vairis ieguva 2. vietu, Tīna 4. vietu, Madara 9. vietu, un Linards individuālajā starā nepiedalījās. Esam priecīgi par saviem rezultātiem.

Madara Skurule 6.kl.

Grāmatu lasītājs izaug

1. klases skolēni trešdien, 25. janvārī, posās ciemos uz Sarkaņu bibliotēku, lai kopā ar tās vadītāju Irēnu Bačuku lasītu dzejnieka Ulda Ausekļa grāmatiņu „runcis Francis jeb pasaule sēd uz velosipēda”. Šis dzejoļu izdevums 2011. gadā bija viena no Bērnu žūrijas grāmatām, kuru skolēni vispirms izlasīja datorā, bet tagad, izmantojot grāmatu, bija cītīgi gatavojušies bibliotēkas stundai. Pirmklasnieki uzzīmēja ilustrācijas diviem dzejoļiem, Ketija vienu iemācījās norunāt no galvas, arī citi pārslasīja dzejoļiņus par runci Franci. Bērnu pārsteidza, ka dzejoļiem nav virsrakstu un visas rindiņas rakstītas ar mazo burtu.

Bibliotēkā skolēnus un audzinātāju sagaidīja bibliotekāres sagatavots brīnums – „uz-

ziedējusi” vizbulīte un grāmatu izstāde par kaķiem. Balts dzijas kamolītis ripoja no viena pie cita un atkal tālāk, lai ikviens cieņi varētu izstāstīt par savu māju kaķi vai pieredzi, satiekoties ar murrātāju citur. Visi kopīgi klausījās runāto un nolasītos dzejoļus. Lai runcis (kā vienā no dzejoļiem) justos trīs dienas varonis, uz bibliotēku 1. klase līdzi atnesusi ķirbi, kas saulaini iegozējās uz izstādes galda. Pasākuma dalībnieki jutās bibliotēkā gaidīti un gandarīti. Keita Ukrija pēc ciemošanās palepojās: „Es zīmēju runci Franci. Man bija iedvesma, jo man ļoti, ļoti patīk zīmēt kaķus.” Viņa arī izdomāja dzejoļītim nosaukumu „Vizbulīšu mežs”. Ramonai Kažokai patika sarunas un spēles par kaķiem,

Elīna stāsta Keitai un Ramonai par uzzīmēto.

Fotografēja Mārīte Lukašuna

bet Elīna Kulmane pastāstīja: „Es uzzīmēju, kā runcis Francis gāja gar mežu un atrada zilo vizbulīti, kā lidoja taurenis un arī atrada vizbulīti.” Ketija Pojarkova priecējās, ka skaitījusi dzejoļīti par Franci, kas skraida gar silu un atrod vizbuli.

Mārīte Lukašuna, 1. klases audzinātāja

Mācību priekšmetu olimpiādes – jauna pieredze

11. un 12. janvārī notika skolas olimpiāde angļu valodā 6. – 9. klasei.

1. vietā bija Ričards Vēveris 7.kl., 2. vietā bija Ingus Škutāns 6.kl., 3. vietu dalīja Adrians Anševics un Vairis Skurulis 7.kl., 4. vietā bija Dairis Svārpstons 7.kl. un Laila Kaspāre 9.kl., 5. vietā - Līna Nagle 7.kl. un Kārlis Pinksis 8.kl., bet 6.vietā Elvis Pilāids 9.kl.

13. janvārī uz Madonu piedalīties novadu angļu valodas olimpiādē brauca divi skolēni no mūsu skolas. Tie bija Ingus Škutāns, kurš bija 6. klašu grupā, un Ri-

čards Vēveris, kurš piedalījās 8. klašu grupā. Olimpiāde sākās apmēram plkst. 11:00 un beidzās ap 12:30. Līdzīgi mums bija arī aizbraukusi angļu valodas skolotāja A. Ramane.

Šogad 6. klašu grupai bija salīdzinoši viegli, bet 8. klašu uzdevumi samēra grūti. Rezultāti ir labi, esmu septītajā vietā savā klašu grupā no 28 dalībniekiem, bet Ingus ir 8. vietā no 27 dalībniekiem.

Cerams, ka mūsu skolas godu skolēni aizstāvēs arī citos mācību priekšmetos.

Ričards Vēveris 7.kl.

„Skurstenim” svētki – 140. numurs

Janvārī, gatavojot skolas „Skursteņa” 140. numuru, aicinājām lasītājus un arī pašus veidotājus zīmēt vai darināt avīzes simbolu – skurstenīti. Konkursā piedalījās deviņi dalībnieki divās nominācijās: *Neparastākais skurstenītis* – tas ir Tīnas Nagles darinājums. *Jautrākais skurstenītis* – tādu bija daudz, tāpēc sadalījām tos pa vietām:

1. vieta – Sandijai Rutkai, Agijai Lazdiņai, 2. vieta – Keitai Ukrijai, 3. vieta – Samantai Ukrijai Pateicība – Nikam Meščerskim, Samantai Silajānei, Ketijai Pojarkovai, Ramonai Kažokai.

7. februārī notika skolas avīzītes „Skurstenis” veidotāju *tusiņš*, priecājāmies par 140. numura izdošanu. Vispirms es, redaktore, informēju un apbalvoju pirmā pusgada aktīvākos avīzniekus. Tika novērtēts darbs ar sms (īszīņām). Skolēni saņēma diplomus, pateicības un balviņu – kārumu.

Pēc četros avīzes numuros sagatavoto īszīņu daudzuma 1.vietā – Sandija Rutka

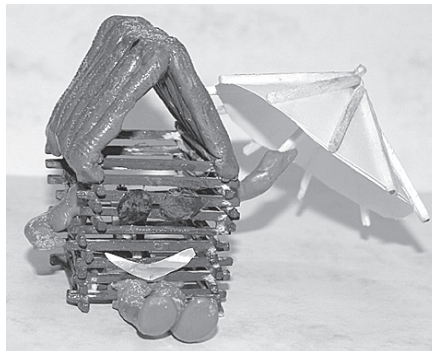
4.kl., 2.vietā – Agija Lazdiņa 3.kl., 3.vietā – Kristīne Lipstova 6.kl., Ingus Škutāns 6.kl.

Pateicība – Lāsmai Liepiņai 7.kl., Annai Teicānei 6. kl., Endijai Zvirgzdiņai 6.kl., Līnai Naglei 7. kl., Tīnai Naglei 4.kl., Lailai Kaspārei 9.kl., Līgai Simtniecei 4.kl., Samantai Silajānei 3. kl.

Anna organizēja ātrās avīzītes izgatavošanu, kur katrai komandai bija jāizveido izlozēta temata lappuse. Izklaides daļā klausījāmies Līnas, Annas un Tīnas anekdošu šoviņu. Vēl spēlējām dažādas spēles. *Tusiņā* vēl tiksimies gada beigās.

Redaktore **Madara Skurule 6.kl.**

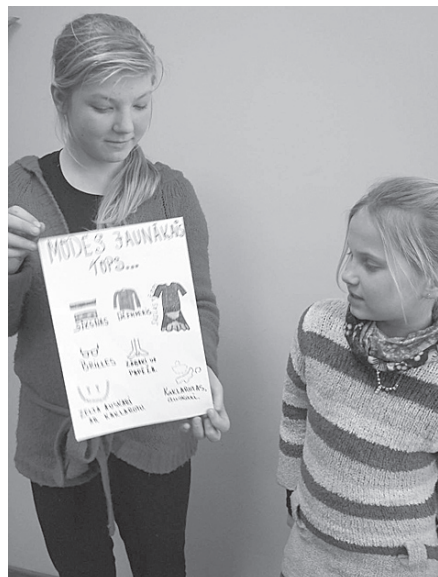
Ingas Sudāres foto

Tīnas Nagles konkursam gatavotais Neparastākais skurstenītis.

Līna parūpējusies, lai „Skursteņa” komanda varētu spēlēt „Tvisteru”.

Madara un Tīna prezentē sagatavoto modes lapu.

14. februārī 5.-6. klases komanda – Madara Skurule, Anna Teicāne, Ingus Škutāns un Zigmārs Harunža – piedalījās novadu olimpiādē mājturībā un tehnoloģijās.

Fotografēja Valda Kļaviņa

Putnu izzināšana

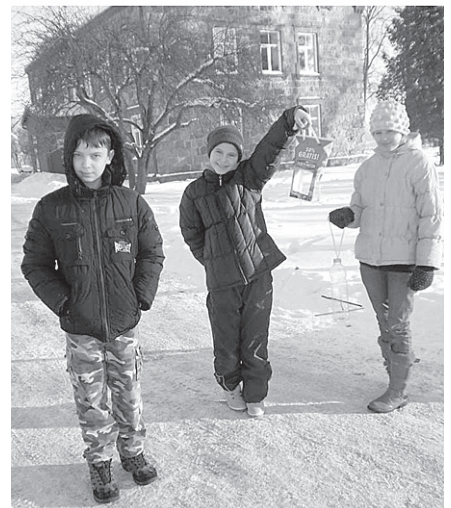
Mūsu komandā bija 4 dalībnieki: Anna, Kristīne, Ingus un Ričards. Mēs projektu nedēļā izzinājām putnus. Meitenes gatavoja materiālus par barotavu putniem un arī divas barotavas. Vērojām putnus, arī staigājot ārā un ejot uz barotavu. Pārvietoties bija grūti, jo ceļš bija slidens un gaiss ļoti auksts.

Ingus Škutāns 6.kl.

Es šajā nedēļā veidoju projektu par gada putnu – jūras ērgli. Par šo putnu veidoju datorprezentāciju. Gatavot to nebija nedz viegli, nedz aizraujoši. Bet par spīti visam, man šī nedēļa bija pietiekami laba, lai to varētu atkārtot. Manu veidoto prezentāciju par gada putnu skatīsies arī citi skolēni.

Brīvākajā laikā mēs arī piedalījāmies skolotājas I. Sudāres organizētajos konkursos. Mums vajadzēja atpazīt putnus pēc to izskata.

Ričards Vēveris 7. kl.

Ričards Vēveris, Anna Teicāne un Kristīne Lipstova ar izgatavotajām barotavām pirms putnu vērošanas. Fotografēja Inese Sudāre

Latvijas jaunatnes ziemas olimpiādē

10.-11. februārī Ērgļos startēja 1150 dalībnieku sešos sporta veidos, piedalījās 144 skolu komandas no 41 pašvaldības. 49 skolas izcīnīja medaļas. 1. vieta Madonas pilsētas 1. vidusskolai, 2. vieta Madonas Valsts ģimnāzijai. 39. vietā – Sarkanu pamatskola.

Pirmajā dienā skolas komandā 7 dalībnieki: Niks Meščerskis, Tīna Nagle, Niks Kampe, Līna Nagle, Līga Treikala, Vairis Skurulis, Linards Veips. Šajā dienā augstākā – 6. vieta – Vairim.

Otrajā dienā klasiskā stila sprintā 4 dalībnieki: Vairis, Linards, Tīna un Līna. Vairim 2. vieta un medaļa! Tīnai 8. vieta, Līnai 11. vieta, Linardam 6. vieta.

Skolas komanda ziemas olimpiādes 1. dienā Ērgļos. Ingas Sudāres foto.

Vairis Skurulis šajā sezonā atkārtoti izcīnījis godalgotas vietas, piemēram, 2. vieta jaunatnes olimpiādē, 2. vieta Infoski (foto no interneta) balvas izcīņā, 2. vieta Sport2000 Tautas slēpojumā „Alūksne”, 2. vieta novada skolēnu slēpošanas spartakiādē.

Projektā „Slēpošanas sacensības”

Mūsu projekta dalībnieku mērķis bija ceturtdien, **16. februārī**, rīkot skolā slēpošanas sacensības. Mēs pirmdien izplānojām, ko darīsim visu nedēļu. Otrdien mēs gatavojām diplomus un protokolus. Trešdien puīši gatavoja trases klasikas solim, lai ceturtdien būtu laba slēpošana: 2.-5. klases skolēniem 500 m, 6.-9. klases zēniem 1500 m, meitenēm – 1000 m distances masu startam. Piektdien bija prezentēšana, kurā vēlreiz nosaucām sacensību rezultātus.

Projektā piedalījās: Madara, Vairis, Linards. Projekta vadītājs: Jānis Sudārs.

Distanču slēpošanas sacensību godalgotās vietas:

2.-5. kl. meitenes:

1. vietā Tīna Nagle
2. vietā Līga Simtniece
3. vietā Sandija Rutka

6.-9. kl. meitenes:

1. vietā Līna Nagle
2. vietā Madara Skurule
3. vietā Līga Treikala

Pēc kopīgā starta sacensības Niks Meščerskis, Toms Jansons un Kristaps Lipstovs.

2.-5. kl. zēni:

1. vietā Niks Meščerskis
2. vietā Reinis Veips
3. vietā Aigars Simtnieks

6.-9. kl. zēni:

1. vietā Linards Veips
2. vietā Vairis Skurulis
3. vietā Juris Meščerskis

Soli soli finišē 3. vietas ieguvējs Aigars Simtnieks un Zigmunds Harunža, kas paliek 4. vietā.

**Madara Skurule 6.kl.
Ingas Sudāres foto**

Projektu nedēļas (13.-17.02) temati:

- Pasākumu organizēšana
- Mežs
- Rotaļas – manā, vecāku, skolotāju bērniņā
- Putnu pasaule
- Ginesa rekordi skolā
- Slēpošanas sacensības
- Datoratkarība
- Dekoratīvie koka izstrādājumi
- Izzini sevi!
- Latvijas kukaiņi

Nikam, Madarai, Ričardam par projektā izgatavotajām lietām komentē skolotāja A. Ramane.

Didža Akmentiņa foto

Projekta prezentācijā 2./3. klases skolēni uzdod mīklas par pērtītajiem kukaiņiem un īsi raksturo tos.

Projektā „Pasākumu organizēšana”

Šķiet, ka projektu nedēļa bija pārāk īsa, jo katru dienu bija ielānots kāds pasākums vai priekšnesums. Es trešdienā braucu uz Valmieras teātri skatīties izrādi „Krāsainās pasakas”, kas arī ir sava veida priekšnesums.

Projekta nedēļā interesantākais bija Lido kalns un Valentīndiena. Abas ar Līnu vadījām Mīlestības dienas pasākumu, kurā spēlējām spēles. Vienā no spēlēm puisim ar aizsietām acīm bija jāuzkrāso meitenei lūpas, otrā – jāsapin bize. Katram, kurš ieradās uz pasākumu, tika iedota sirsniņa.

Laila Kaspars 9. kl.
Agneses Apīnes foto

Mīlestības dienas noskaņā.

Piedalos deju lielkoncertā „Durvis vaļā!”

Madonā 11. februārī notika līdz šim nebijis mūsdienu deju lielkoncerts ar vairāk nekā 1300 dalībniekiem no dažādiem Latvijas novadiem. Tas bija Madonas sporta hallē, kur piedalījās arī es, Madara.

10. februārī mums, „Aliens” kolektīvam, notika mēģinājumi visu dienu. Pēc mēģinājumiem bija diskotēka, kur bija visi deju kolektīvi. Koncerta dienā bija liels uztraukums, jo bija bail dejās kaut ko sajaukt. Es deju četras dejas un biju jau piekususi pēc pirmās.

Deju grupu bija ļoti daudz, un skatītāju – arī daudz. Bija ātri pēc katras dejas jāpārģērbjas, un tas sagādāja lielas grūtības, jo, ģērbjoties uz pēdējo deju, man saplīsa tērps. Vienā telpā bija visas deju grupas, un tur nebija, kur apgriezties.

Iepazinos ar citas deju grupas meitenēm. Koncerta beigās es biju priecīga, jo neko deju laikā nebiju sajaukusi.

Madara Skurule 6.kl.

Liels starts skolēnu spartakiādē

2. martā Smeceres sila trasēs notika Madonas reģionālā skolēnu spartakiāde distanču slēpošanā. Jaunāko zēnu grupā no skolas startēja Niks Meščerskis, kas 25 dalībnieku konkurencē 1 km distancē izcīnīja 6. vietu, bet Aigaram Simtņiekam 16. rezultāts, Tinai Naglei 1 km distancē 7. vieta. Niks Kampe savā grupā 3 km slēpojumā bija 7. vietā, bet Vairis Skurulis – 2. vietā deviņpadsmit slēpotāju konkurencē 3 km distancē, Linards Veips 5 km slēpojumā bija 5. vietā.

Lielski startēja 6. un 7. klases slēpotājas: 2. vietā Madara Skurule, 5. vietā Līna Nagle, Līgai Treikalai 8. rezultāts. Kopvērtējumā meitenēm augstā un godalgotā 2. vieta

Uzvarētājas skolas sacensībās – Līna Nagle, Madara Skurule un Līga Treikala – 2. martā novadu spartakiādē komandu vērtējumā ieguva augsto 2. vietu aiz Madonas 1. vidusskolas komandas.

Ingas Sudāres foto

spartakiādē aiz Madonas 1. vidusskolas komandas.

Inese Sudāre, skolotāja

Mazie uzstājas mūsdienu deju konkursā

9. marta rīts. Mazie dejojāji dodas uz Madonas kultūras namu rādīt savu prasmu dejošanā – piedalīties novada mūsdienu deju kolektīvu radošajā konkursā.

3-6gadīgo grupas bērni iejutās pelītes lomā un godam to arī parādīja, kā dzīvo pelītes. Otra deja bija par krokodilīti, ko dejoja Patrīcija. Žūrijai patika! Paldies Marinai, Linardam, Markusam, Dāvim, Montai, Laumai, Emīlam, Aleksim, Egijai, Patrīcijai par darbu un skaisto priekšnesumu!

1.-3. klases bērni dejoja „Jautro deju” un „Mazu pasaku par ruksīšiem”. Bija labi! Lai pietiek enerģijas un vēlmes strādāt tālāk!

Paldies skolotājām Mārītei un Egitai, auklītei Sarmītei, kas palīdzēja bērniem saposties un būt īstajā brīdī īstajā vietā!

Ar vēlējumu – nezaudēt dejojot prieku –

Līga Kuba, deju skolotāja
Mārītes Lukašunas foto

Patrīcija Dobuma, Egija Vālkova, Monta Ozola un Lauma Škutāne.

Danielam un Aleksim Kostjukiem, Emīlam Līpstovam noskaņojums lielisks.

Elīna Kulmane, Oļegs Krivickis un Ramona Kažoka lomā jau iejutušies.

Dabaszinību nedēļā aktivitātes par putniem

Pirms došanās pavasara brīvdienās skolā matemātikas un dabaszinību nedēļā. Skolēni saņēma konkursa jautājumus, uz kuriem atbildes iesniedzamas pēc brīvdienām.

Tā kā mūsu skola jau piekto gadu piedalās Latvijas Ornitoloģijas biedrības organizētajā Skolu programmā „Putni un mēs”, tad šajā nedēļā liela uzmanība aktivitātēm par putniem. Vairākas klases noskatījās 7. klases skolēna Ričarda Vēvera sagatavoto prezentāciju un dažādus video ierakstus par gada putnu – jūras ērgli. Visām klasēm bija iespēja iepazīties ar prezentāciju un video par barotavu putniem, kā arī sacensties putnu nosaukšanā pēc fotobildēm.

Ceturtdien 5.-9. klases skolēniem sko-

lotāja Ivonna Gora vadīja erudītu „Latvijas putni”, bet piektdien visas klases, sākot no ceturtajiem līdz pat devītajiem, pa lielisko marta sērņu devās putnu vērošanā līdz Lejas Lībiešu putnu barotavām. Skaistā, bet vēsā diena ļāva ieraudzīt gan svilpjus lidojumā, gan drošo pelēko zilīti un zilzilīti pāris metru attālumā barotavā, gan – vidējo dzeni, ko vairāk varēja vērot, skatoties binoklī, gan citus labāk zināmus putnus – lielo zilīti, sili, mājas un lauku zvirbuli, vārnu, žagatu, dižraibo dzeni. Norunājām, ka putni jāturpina barot, ja tas vien ziemā iesākts, kamēr vien nokūst sniegs.

Inese Sudāre, skolotāja

Slēpošanas sezonas noslēgumā panākumi

21. martā Smeceres sila trasēs norisinājās Madonas BJSS balvas izcīņas 5. un noslēdzošā kārtā „nakts slēpojums”. Savā vecuma grupā 1. vietu izcīnīja Tīna Nagle un Linards Veips, 2. vietā – Madara un Vairis Skuruļi, 3. vietā – Līna Nagle, 4. vietā – Juris Meščerskis. Reinis Veips ierindojās 19. vietā.

Piecu kārtu kopvērtējumā Linards ieguva 1. vietu, bet Vairis – 3. vietā. Puišiem balvā tika medaļas un diplomu.

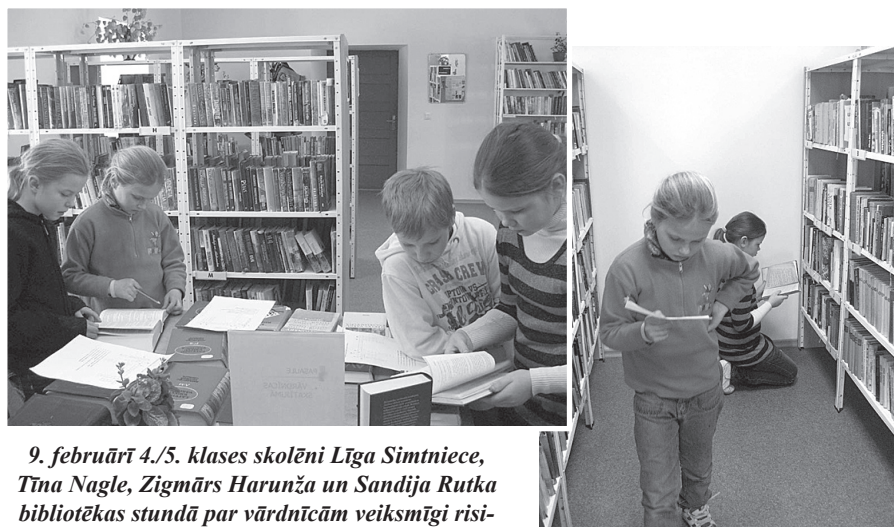
Slēpošanas sezonas izskaņā – 25. martā – notika Madonas novada un laikraksta „Stars” kausa izcīņa stafēšu slēpojumā. Uz šīm sacensībām Madonas BJSS komandu sastāvā brauca Madara, Līna, Tīna, Vairis. Visas trīs meitenes startēja vienā komandā (Madonas BJSS 4) un izcīnīja godpilno 2. vietu. Vairis kopā ar diviem sporta skolas

*Linards Veips slēpošanas trasē vienā no Latvijas čempionāta posmiem.
Foto no interneta resursiem*

slēpotājiem arī augstajā 2. vietā. Balvā saņēmām diplomus un laikraksta „Stars” abonementu 8 mēnešiem.

Madara Skurule 6.kl.

9. februārī 4./5. klases skolēni Līga Simtniece, Tīna Nagle, Zigmārs Harunža un Sandija Rutka bibliotēkas stundā par vārdnīcām veiksmīgi risināja krustvārdu mīklu, ko sagatavoja bibliotekāre Irēna Bačuka.

*Tīna un Sandija jau veic otro uzdevumu – atrast bibliotēkas plauktos norādīto grāmatu.
Ineses Sudāres foto*

Jaunumi bibliotēkā

„Viena skatienu attālumā”

„Tu man iedevi spārnus. Nē, ne jau trauslos, raibiem lāsumiem rotātos tauriņa spārnus. Un arī ne platos, stipros putna spārnus, kas spēj aiznest līdzī gājputnu kāšim. Tu man iedevi spārnus, kas vienā zibošā mirklī pacēla pāri ikdienībai.”

Ar šādu miniatūru **4. februāra** aukstā vakarpusē Sarkaņu pagasta TN „Kalnagravas” kamīnzālē iesākās muzikāla dzejas un prozas kompozīcija „Viena skatienu attālumā”. Gulbenietes, dzejnieces un prozaikšes Ivetas Krūmiņas miniatūras un dzeja, ar savām dziesmām un mūziku pasākumu daudzkrāsainu darīja mūziķis Aivars Osis. Neraugoties uz tobrīd stindzinošo aukstumu, kurš atbaidīja ne vienu vien apmeklētāju, atmosfēra siltajā kamīnzālē ar kamīna liesmu sprakšķiem bija sirsniņa, silta ar ieklausīšanos un sapratni.

„Es sildos tavā tuvumā kā brīnumā. Sarītinos kā kaķis uz mūrīša un naivā bezrūpībā pavelku ķepas zem sevis. Man ir tik labi... Pat atļaujos pamurrāt, kad tava plauksta saudzīgi pabužina manu pakausi.”

Ivetu Krūmiņu lasītāji Latvijā pazīst un ir iemīlējuši kā skaistu un dvēselisku miniatūru, filigrāni noslīpētu stāstu autori. Liekas, domājot tieši par savu krustmāti Antru Liedskalniņu, viņa ir rakstījusi „manās domu plāvās tu ievedi ganīties savus sapņu zirgus...”. Krājumā „Viena skatienu attālumā” pārsvarā sen rakstītas miniatūras – tās, kuras joprojām uzrunā lasītāju. Starp tām arī tās, kas savulaik veltītas autoru tuvākajiem cilvēkiem – mammai Jogitai un viņas mātai Antrai Liedskalniņai. Vārdi un krāsas. No sirds uz sirdi. Sadzirdēti, saredzēti, samīloti, domās par tuviem

un nozīmīgiem cilvēkiem, kas ikdienā viena skatienu attālumā. Starp tiem arī aktrise Antra Liedskalniņa, kurai 2010. gads bija jubilejas gads, un šī grāmata ir Ivetas Krūmiņas un grāmatas fotoattēlu autora Nikolaja Gorkina Sirdsgrāmata aktrises 80. dzimšanas dienā.

Vakara gaitā dzejniece dalījās atmiņās par krustmāti Antru, lasīja fragmentus no vēstulēm, kā arī dzeju no jaunā krājuma – kopdarba ar dzejnieku Arvi Degumu – “Rabarberu vīns” un 2010. gada sākumā izdotā stāstu krājuma “Kaut ko labu!”. Šajā krājumā gan dažādi pašas dzīvī noskatīti stāstiņi – bibliotēkā, autobusā, gaidot uz parka soliņa, gan citu pastāstīti – par piedzīvoto pirmajos randiņos, Zāļu vakarā, Ziemassvētkos u.c., kā arī nejauši noklausītas sarunas un autores pārdomas par dzīves vērtībām un attiecībām. Ar grāmatu galdu mūs bagātināja „Vītola izdevniecība”.

Didzis Akmentinš, Sarkaņu pagasta Biksēres bibliotēkas vadītājs
D. Akmentiņa foto

Jaunumi Biksēres bibliotēkā aprīlī

Bērnu literatūras izstāde „ Acīm, sirdij un prātam ” 2. aprīlis – Starptautiskā bērnu grāmatu diena. Literatūras izstādē būs apskatāmas krāsojamās, bilžu, mīklu un pasaku grāmatas.	02.04.-20.04.
Tematiska izstāde „ Joki un pigoriņi ” Anekdošu, joku un blēņu grāmatu izstāde.	02.04.-30.04.
Tematiska izstāde „ Liieldienas – Saules svētki ”	02.04.-13.04.
Literatūras izstāde „ Dzejniecei Kornēlijai Apškrūmai - 85 ”, „Mīlestībā teiktais vārds”	10.04.-24.04.
Tematikas izstāde „ Lai Tev laba veselība ” Pasauls veselības diena (07.04.)	16.04.-27.04.
Literatūras izstāde „ Rakstniecei Ilzei Indrānei - 85 ”	16.04.-27.04.
Tematiska literatūras izstāde „ Dobe ”. Informācija no preses izdevumiem par pavasara darbiem siltumnīcās un dārzos.	23.04.-04.05.

Radošuma izpausmes Sarkaņu bibliotēkā

Sarkaņu bibliotēkā jau otro gadu, ik mēnesi, uz nodarbībām pulcējas rokdarbnieces, neiztrūkstoši piedalās arī Gundega Jubele. Kopš pulciņā apguva retinātās aušanas tehniku, ar lakatiem apdāvinājusi daudzus. Bet izšūšana krustdūrienu tehnikā ir sirdij tuvākā no bērniības. Gundegas izšuvumu izstāde „Krustdūrienu burvība” bibliotēkā bija skatāma no 15.02. līdz 30.03.12. Radošo darbu izstādes priecē līdzcilvēkus, rosina darboties un demonstrē prasmju pārņemtojamību ģimenē. Īpaši apmeklētāji priecājās par izšūtajām gleznām un spilventiņiem. Skatītāja Ingrida atsauksmēs raksta: “Tavi darbi ir tik smalki, dažādas emocijas rosinoši. Tava vecmāmiņa Austra par Tevi noteikti priecātos. Arī viņa savu radošumu izpauža, tikai mazliet citādi – dzejā...”

Jautāta, kā aizsākās mīlestība uz krustdūrienu tehniku, Gundega stāsta:

„Pirmās iemaņas ar krustiņiem radās jau bērniībā, kad kopā ar mammu Ievu Stipro un vecmammu Alīdu Stutāni šuvām uz maisu auduma. Nu tie krustiņi bija īpaši lieli! Šuvām sienas tepiķus – tā toreiz tos sauca. Vecmamma cirpa aitiņas, vilnu mazgāja, kāsa, sprēda un pati šķeterēja. Arī dziju krāsoja, izmantojot krāsojošos augus. Īpaši man patika zaļie toņi, kurus panāca, pielietojot sūnas. Arī man atļāva piedalīties. Tad nu, es domāju, ja vajadzētu, arī tagad kaut ko mācētu. Vecmammai līdz mūža galam bija kaste ar 30 cimdu pāriem. Arī otra vecmamma, Austra Kārklīņa, bija liela rokdarbiece, bet vairāk jaunības gados. Man no viņas šis tas palicis pūrā. Mamma joprojām „apada” savus trīs bērnus un trīs audzūbērnus, un deviņus mazbērnus, un divus mazmazbērnus.”

Irēna, bibliotekāre
Foto no personīgā arhīva

Viss notiek!

14. janvārī uz Jaungada pasākumu pulcējās visu amatiermākslas kolektīvu dalībnieki ar saviem atbalstītājiem – ģimenes locekļiem un tuvākajiem draugiem. Pasākuma pirmajā daļā kolektīvi cits citu priecēja ar priekšnesumiem, kas vislabāk raksturo katru kolektīva darbību – dziesmas, dejas, teātris – ir tas, kas kolektīvos apvieno vairāk nekā simts dalībnieku. Pasākuma otrajā daļā muzicēja Kristaps un Oskars, ciemos ieradās Ziemassvētku vecītis, kas katram kolektīvam veltīja kādu atzinīgu vārdu un simbolisku dāvanīņu.

25. februārī Barkavā uz tradicionālo salidojumu devās senioru deju kolektīvs „Senči”. Salidojums kopā pulcēja deju kolektīvus no Barkavas, Madonas, Kalsnavas, Ļaudonas, Sarkaņiem, Mētrienas un Varakļāniem. Koncerts notika pamatskolas sporta zālē, dodot iespēju dejas dejot vairākiem kolektīviem vienlaicīgi, kas radīja īpašu svētku un kopības sajūtu.

26. februārī noslēdzās Madonas novada atklātais čempionāts volejbolā. Uzvarētāju godā komanda „Heta”, kuras sastāvā par čempioniem kļuva sarkanieši Jānis Sudārs, Jānis Kļaviņš un Jānis Ūbels. Čempionātu uzsāka 13 komandas, un katrai ar katru priekšsacīkstēs bija jānospielē divi riņķi, lai noskaidrotu tās komandas, kuras cīnīsies par iekļūšanu ceturtdaļfinālā, pirmās un otrās vietas komandas pēc priekšsacīkstēm jau bija

nodrošinājušas vietu pusfinālā.

Ceturtdaļfinālā komanda “Heta” ar rezultātu 3:1 uzvarēja Lubānas komandu, bet “Ērgļi/Juniors” ar rezultātu 3:2 uzvarēja Mētrienas komandu.

Pusfināla spēlēs “Hetas” volejbolisti ar rezultātu 3:1 uzvarēja regulārā čempionāta 1. vietas ieguvējus – komandu “Barkava/Lubāna”, bet otrajā spēlē “Ērgļi/Juniors” ar rezultātu 3:1 uzvarēja regulārā čempionāta 2. vietas ieguvējus – Madonas pilsētas 2. vidusskolas volejbola spēlētājus.

3. martā jauniešu deju kolektīvs piedalījās novada jauniešu deju kolektīvu sadancī Mētrienā. Kopā ar deju kolektīvu „Resgaļi” pasākumā piedalījās deju kolektīvi no Lubānas, Kalsnavas, Degumniekiem, Ļaudonas, Mētrienas un Krustpils novada Atašienas.

„Resgaļi” pēc koncerta Mētrienā.

9. martā deju grupa „Geizeri” piedalījās mūsdienīgu deju grupu skatē Madonā. Sniegums bija pārliecinošs, un viņi tika izvirzīti reģionālajai skatei Ogrē.

10. martā Ērgļos notika tradicionālais jaunrades deju konkurss „Jautrā pastaliņa”, kurā piedalījās deju kolektīvs „Labākie gadi”, kas ieguva šī pasākuma galveno bal-

vu – kausu. Sarkaņu dejojāji konkursam bija sagatavojuši Daigas Madernieces deju „Tek saulīte noiedama”.

17. martā Gaiziņkalnā un atpūtas kompleksā „Ķirsona muiža” notika pasākumi „Atvadas ziemeļiem”. „Ķirsona muižā” ar pasaku lugu „Notikums mežā” pasākuma viesus priecēja amatierteātris „Piņģerots”, izpelnoties nedalītas skatītāju simpātijas gan par pārliecinošo izpildījumu, gan skaistajiem tērpiem.

23. martā deju grupa „Geizeri” piedalījās reģionālajā skatē Ogrē, kur saņēma atzinības rakstu par piedalīšanos. Konkurence bija ļoti spēcīga. Visi deju kolektīvi, izņemot Sarkaņu „Geizerus” un Lēdmanes „Elpo dziļi”, pārstāvēja lielākās Latvijas pilsētas. Prieks, ka mūsu dejojāji parādīja labu sniegumu, pierādot, ka mazie lauku kolektīvi nebūt nav sliktāki par pilsētniekiem.

25. martā Madonas kultūras namā notika Madonas deju aprīņka skate, kurā piedalījās 29 deju kolektīvi, kas bija sadalīti vairākās grupās. Skatē bija stingra žūrija, kas kolektīvus vērtēja atbilstoši grupām. Pagasta kolektīvi parādīja labu sniegumu. Deju kolektīvam „Senči” 1. pakāpes, savukārt deju kolektīviem „Resgaļi” un „Labākie gadi” 2. pakāpes diploms.

„Senči” pirms uzstāšanās.

Valdas K. teksts. Foto no kolektīvu arhīviem

Tas var noderēt

*Tuvojas Lieldienas un par tradicionālu ēdienu šajos svētkos tiek uzskatīts **biezpiens**. Tas ir veselīgs un no tā var pagatavot garšīgas maltītes ikdienas un svētku galdam.*

Biezpiens ir viens no bagātākajiem olbaltumvielu avotiem uztūrā. Ikdienas ēdienkartē biezpiens var veiksmīgi konkurēt ar citiem olbaltumvielu avotiem, piemēram, gaļu. Biezpiena olbaltumvielas pilnībā tiek izmantotas cilvēka organismā, tāpēc ir neaizstājams produkts kā veselū, tā slimu cilvēku uztūrā. Biezpiens ir koncentrēts produkts, kurš satur 16-18 procentus olbaltumvielu, galvenokārt kazeīnu. Izņemot olbaltumvielas, biezpiens satur taukus, apmēram, 1-1,5 procentus piena cukura, pienskābi, minerālvielas – kalcija, kalcija fosfora, magnija, nātrija un citus sāļus, kā arī nelielu daudzumu B1, B2, PP, C vitamīna, savukārt treknais biezpiens satur arī karotīnu un A vitamīnu.

Biezpiens ir viens no galvenajiem minerālvielu avotiem mūsu uztūrā. Viens kilograms biezpiena satur 1,5-1,7g kalcija, 2,0-2,2g fos-

fora, 0,23g magnija, 1,1g kālija, 0,4g nātrija, 0,03-0,04g dzelzs.

Uztūrā nereti trūkst kalcija, tāpēc biezpienam un tā izstrādājumiem ir ļoti svarīga nozīme ikdienas uztūrā.

Ļoti veselīgas ir dažādas biezpiena masas, kuras var izmantot gan kā papildinājumu aukstajām uzkodām, gan pie siltajiem ēdieniem un desertiem.

Biezpiena masa ir viegli pagatavojama un tās izmantošanas veidi ir ļoti dažādi.

Pikantā biezpiena masa ar sāļiem gurķiem

200g biezpiena, 150g sāļtu gurķu, 2 vārītas olas, ¼ tējkarotes sinepju, 1 ēd. sasmalcinātu dilļu, cukurs, pipari pēc garšas.

Biezpienu saberž, gurķus nosusina un sasmalcina mikserī vai sagriež sīkos kubiņos, olu sarīvē un pievieno biezpienam, samaisa, pēc garšas pievieno sinepes, garšvielas, zaļumus.

Šī pikantā biezpiena masa noder kā patstāvīgs ēdiens ar sviestmaizi vai kā piedeva otrajam ēdienam. Sāļtu gurķu vietā var izmantot marinētus.

Biezpiena masa ar ķilavām

100g biezpiena, 6-8 ķilavas, 3 ēd. krējuma,

1 vidēja lieluma sīpols, zaļumi.

Biezpienu saberž, ķilavas bez asakām un ādas sīki sasmalcina. Sīpolu sasmalcina.

Biezpienu sajauc ar krējumu, ķilavām, sīpolu un zaļumiem.

Biezpiena masa ar nātrēm, sieru un pētersīļiem

100g biezpiena, 100g siera, 1 ēd. sasmalcinātu dilļu, 1 ēd. sasmalcinātu pētersīļu zaļumu, 2 ēd. nāru lapiņu, sāls, cukurs.

Biezpienu saberž, sieru sarīvē un samaisa ar biezpienu, blanšetām, sasmalcinātām nātru lapiņām, sasmalcinātām dilļiem un pētersīļu zaļumiem.

Pēc garšas pieliek garšvielas.

Biezpiena masu var izmantot kā auksto uz kodu, izmantojot dažādu dārzeņu pildījumiem vai kā papildinājumu siltajam ēdienam.

Biezpiena un brūkleņu masa

200g biezpiena, 50g piena vai krējuma, 80g brūkleņu, sāls, cukurs pēc garšas.

Biezpienu saberž un samaisa ar pienu vai krējumu, brūklenēm un garšvielām. Šī masa ļoti noderēs pie dažādiem gaļas un putnu ēdieniem.

Materiāls no Edītes Sējas „Biezpiena grāmatas”

Apsveikumi

*Kā mākonītis zilganbalts,
Kā augošs mēnešņiņš ik gads
Lai ļauj man izaugt pasaulē
Ar debess gaismu dvēselē!*
(V. Kokle-Liviņa)

Sveicam **Dainuvīti** un **Kārli Vimbas** ar **dēliņa Jāņa** piedzimšanu 07.03.2012.

*Mums dzīves ceļos akmeņi un māli,
Ir šaubas, vilšanās un prieks.
Tām visam pāri varavīksnes vāli
Kā cerība, kas laimi sniegs,
Tūkstoš dzidru saules staru
Lai vēl ilgi dzīvē mirdz!
Prieku, laimi, veselību
Vēlējām no visas sirds!*

Sveicam nozīmīgās dzīves jubilejās
februāra un marta jubilārus!

18 gadi

19.02. Artūrs Šteins

01.03. Līga Zariņa

07.03. Mārtiņš Gabranovs

22.03. Linards Veips

50 gadi

04.02. Iveta Konopecka

20.03. Valentīna Ābolīņa

55 gadi

30.03. Boriss Moženovs

65 gadi

23.02. Vilnis Ūdris

75 gadi

11.02. Meta Briede

80 gadi

02.02. Velta Teslonoka

96 gadi

16.01. Lilija Kampe

Aicina pasākums

„Satiec savu meistarū”

Satikt savus meistaros aicina Kultūrizglītības un nemateriālā mantojuma centrs sadarbībā ar Kultūras ministriju, Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja atbalsta fondu un Latvijas novadu un pilsetu pašvaldībām.

Pasākuma ietvaros Madonas novada Sarkanu pagasta tautas namā „Kalnagravas” interesenti tiek aicināti piedalīties radošajā darbnīcā „Adītu un knipelētu mežģiņu darināšana”. Vadītāja – Tautas daiļamata meistare Vanda Podiņa.

30. martā

plkst. 12:00-16:00 – radošā darbnīca „Adītu un knipelētu mežģiņu darināšana”

31. martā

plkst. 11:00-15:00 – radošā darbnīca „Adītu un knipelētu mežģiņu darināšana”

plkst. 15:00-17:00 – izbraukums uz Vandas Podiņas rokdarbu darbnīcu Cesvainē (nepieciešamības gadījumā tiks organizēts kopējs transports)

1. aprīlī

plkst. 12:00-16:00 – radošā darbnīca „Adītu un knipelētu mežģiņu darināšana”

Dalības maksa Ls 2.-

(materiāli darbam, kafijas pauze)

Pieteikties jums izdevīgā dienā iespējams pa tālr. **26987948** – Vanda, **29424739** – Valda

Afiša

Smejlapa Sarkanos

13. aprīlī plkst. 14:30

“Kalnagravās”

viesosies “Latvijas Avīzes”

Smejlapas veidotāji:

Francis Usāns, Arnolds Auziņš un karikatūrists Gatis Šjūka sadarbībā ar mūsu un kaimiņu pagastu radošajiem cilvēkiem.

Kam nav svešs humors un kurš vēlētos uzņemt “C” vitamīnu smaidu veidā, esat lūgti mūsu pulkā!

“Kalnagravās”

31. martā plkst. 22:00

uz balli ielūdz Ēriks Gruzniņš

leejas maksa – Ls 2.-

14. aprīlī plkst. 22:00

uz dejām aicina

grupa „Apvedceļš”

leejas maksa – Ls 2,50

4. maijā plkst. 22:00

uz dejām aicina

DJ Ralfs un grupa „Tranzīts”

leejas maksa – Ls 2,50

Pasākumos darbosies bufete, iespēja iepriekš rezervēt galdiņu

Aicina „Dziesma Sarkanos”

Pasākuma moto –

„Dziesmu Latvijai – dziedam Sarkanos”

Pasākuma norises laiks:

2012. gada 4. maijs plkst. 19:00

Tiek aicināti dalībnieki no 16 gadu vecuma. Repertuārā jāiekļauj divas dziesmas, no kurām viena pēc satura atbilst tēmai – Latvijai. Dziesmu pavadījums – mūzikas instruments vai fonogrammas.

Pieteikšanās līdz **26. aprīlim**,

tālr. **29424739** – Valda

Informācija

Par sākotnējo ietekmes uz vidi izvērtējumu

Valsts vides dienesta Madonas reģionālajā vides pārvaldē (turpmāk tekstā – Pārvalde) ir saņemts Anša Vārsberga (Iesniedzējs) iesniegums sākotnējam ietekmes uz vidi izvērtējumam paredzētajai darbībai-smilts-grants un smilts ieguvei atradnē „Biksēre” iecirknī „Grantskalni”, Sarkanu pagasta, Madonas novadā 21,94 ha platībā.

Iesniedzēja plānotā darbība atbilst Latvijas Republikas 1998. gada 24. oktobra likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 2. pie-

likuma 2.1. punktam – projekti, kas paredz derīgo izrakteņu ieguvu piecu hektāru vai lielākā platībā vai kūdras ieguvu 25 hektāru vai lielākā platībā.

Atradnē plānota smilts-grants ieguve 1424,44 tūkst.m³ apjomā un smilts ieguve 294,397 tūkst.m³ apjomā virs zemes un zem pazemes ūdens līmeņa.

Lai pārvalde varētu sagatavot pēc iespējas objektīvu sākotnējo ietekmes uz vidi izvērtējumu, lūgums sniegt papildu informāciju no pagasta pārvaldes par nekustamā īpašuma „Grantskalni” pieguļošajiem īpašumiem, to apdzīvotību un apgādi ar ūdeni (piem., dziļurbums, grodu aka vai cits).

Ja kādam ir ierosinājumi vai pretenzijas, griezties pagasta pārvaldē.

SĒRU VĒSTS

Mirusi:

Aldona Melita Tilemane

27. martā 84 gadu vecumā

SARKAŅU PAGASTA PĀRVALDES IZDEVUMS

Izdevējadrese: Sarkanu pagasta pārvalde, Madonas novads.

Izdevuma redaktore Valda Kļaviņa, tel. 29424739, e-pasts: valda.kalnagravas@inbox.lv

Redkolēģija Inga Bārbale, Inese Sudāre, Andris Trečaks.

Iespiests SIA “Madonas poligrāfists”, Madonā, Saieta lauk.2a

Datorsalikums. Ofsetiespiedums.

Par rakstu saturu un faktu precizitāti atbild autors.